

Nr 162.

Av herr **Wohlin m. fl.**, om höjning av tullsatserna å vissa för lacker avsedda lösningsmedel m. m.

Före 1926 års handelstraktat med Tyskland utgjorde tullsatsen för den övervägande delen av lösningsmedel för lacker 250 kronor för 100 kilogram. Genom nämnda avtal medgavs från svensk sida tullnedsättning från 250 till 30 kronor för 100 kilogram för vissa slag av lösningsmedel och denna tullsats har sedermera genom upprepade ändringar i tulltaxan, föranledda bl. a. av 1929 års tilläggsavtal till förenämnda traktat kommit att gälla för i stort sett alla viktigare lacklösningsmedel.

Importen av för lacker avsedda lösningsmedel utgjorde under år 1933 294 ton med ett värde av 406,000 kronor. Större delen av importen eller 161 ton med ett värde av 237,000 kronor härrörde från Tyskland.

Sedan åtskilliga år tillbaka har ett företag inom landet tillverkat ättiketer, och år 1930 upptog samma företag tillverkning av butylacetat och vissa andra lösningsmedel. År 1933 utgjorde den inhemska tillverkningen av estrar, avsedda till lösningsmedel 195 ton med ett värde av 307,000 kronor.

Det lösningsmedel, som har den ojämförligt största betydelsen, är butylacetat, vilket torde representera cirka 90 procent av Sveriges förbrukning av lösningsmedel för lacker. Av de för denna tillverkning använda råvarorna, ättiksyra och butanol, importeras det senare av den svenska fabriken. Tullsatsen för butanol utgör 15 procent av värdet, vilken tullsats medför en tullbelastning av omkring 15 öre per kilogram färdigt butylacetat. Butanol är för närvarande icke föremål för inhemsk tillverkning men försök att upptaga denna tillverkning hava sedan en tid tillbaka pågått vid flera fabriker, varför anledning finnes antaga, att butanol snart kommer att framställas inom landet.

Sedan den svenska fabrikationen igångsattes, hava priserna på lösningsmedlen nedpressats med 35—40 procent, vilket haft till följd att den nuvarande tullsatsen icke erbjuder ett nöjaktigt skydd för den inhemska tillverkningen.

Av de förhållanden, som rådde före upptagandet av den inhemska tillverkningen av lösningsmedel, framgår, att en inhemsk lösningsmedeltillverkning är till fördel för de svenska lacktillverkarna. Genom att de utländska företagen tidigare höllo relativt höga priser på lösningsmedel och låga priser på de färdiga lackerna, försvårades ofta de svenska tillverkarnas ställning. Sedan det svenska företaget började utbjuda lösningsmedel upphörde denna prispolitik. I stället utsattes den nya tillverkaren av lösningsmedel för en stark priskonkurrens.

Det torde böra beaktas, att de moderna lackfärgerna fått en allt större användning, varigenom förbrukningen av lösningsmedel ökas. Därest de svenska tillverkarna genom ett tillräckligt skydd bereddes möjlighet att uthärda den utländska konkurrensen, synes goda förutsättningar finnas för ökad sysselsättning inom dessa branscher. För närvarande sysselsätts enligt uppgift ett femtiotal arbetare med tillverkning av lösningsmedel. Därest en utvidgning av anläggningen för framställning ur trä av acetone, metanol, oljor och estrar kan genomföras, skulle arbetsstyrkan kunna ökas med omkring 100 personer.

Med hänsyn till föreliggande omständigheter synes den förhöjda tullsatsen å lösningsmedel lämpligen böra fastställas till 75 kronor för 100 kilogram.

En höjning av tullen å lösningsmedlen innebär en ökad tullbelastning för den inhemska tillverkningen av cellulosalacker, varför denna tillverkning, om tullen å lösningsmedlen höjes, bör komma i åtnjutande av motsvarande högre tullskydd.

Tulltaxenr 254:2 inrymmer andra lacker och lackfärger än sprithaltiga och asfaltlacker med en gemensam tull av 30 kronor per 100 kilogram. Under denna rubrik falla sålunda cellulosalacker, stat. nr 583. Tillverkningen av cellulosalacker synes i skyddshänseende vara sämre ställd än tillverkningen av oljelacker. En bidragande orsak härtill är den, att en god del av tullskyddet för cellulosalacker motväges av tull å halvfabrikat, medan tullsatsen för båda slagen av lacker är densamma. Denna oformlighet hade varit till stort men för den svenska tillverkningen av cellulosalacker, vilka lacker fått en alltmer ökad användning.

Under år 1933 importerades 209 ton cellulosalacker till ett värde av 694,000 kronor. Den inhemska tillverkningen utgjorde samma år 822 ton med ett angivet värde av 2,107,000 kronor.

Enligt meddelade kalkyler skulle nettotullskyddet för ett viss slags cellulosalack utgöra 6:30 kronor för 100 kilogram samt för färglösa lacker 1:50—3:60 kronor och för vit lackfärg 15 kronor, allt räknat för 100 kilogram. För oljelacker skulle nettotullskyddet utgöra 27 kronor för 100 kilogram. Då härtill kommer att cellulosalacker av standardkvalitet betinga ett pris av omkring 3 kronor per kilogram mot 2 kronor för oljelacker och att framställningen av cellulosalack enligt vad som uppgivits är mera komplicerad än av oljelack, framstår ojämnheten i tullbeskattningen ännu mera tydlig.

Den föreslagna tullsatsen för de viktigaste lacklösningsmedlen av 75 kronor för 100 kilogram skulle enligt verkställda beräkningar medföra en tullbelastning av 36:75 kronor för 100 kilogram cellulosalack. Vid samma tull å lackerna skulle ett nettotullskydd av cirka 13 procent å värdet uppkomma, vilket är i det närmaste lika med vad som för närvarande gäller för oljelacker.

Ovan har i samband med behandlingen av tullfrågan för lösningsmedel

framhållits, att cellulosalacker under de senare åren fått en allt större användning inom olika områden. Det synes därför angeläget, att tillverkningen av cellulosalacker icke genom ett alltför lågt tullskydd i förhållande till tullbelastningen å råvarorna blir hämmad i utvecklingen, varigenom den nuvarande betydande svenska lacktillverkningen skulle komma att gå tillbaka.

Genom den föreslagna tullförhöjningen skulle givetvis ökade sysselsättningsmöjligheter beredas, men dessutom skulle den svenska lackindustrien erhålla en starkare ställning, varigenom bättre förutsättningar skulle erhållas för genomförandet av vissa planerade utvidgningar inom denna industri.

På grund av vad ovan anförts, hemställes,

att riksdagen fr. o. m. den dag Kungl. Maj:t bestämmer beslutar vidtaga följande ändringar i och tilllägg till gällande tulltaxa.

Tull för
100 kg
kronor

215: 1	För lacker avsedda lösningsmedel, bestående av estrar med tillsats av andra organiska vätskor, såsom bensen, bensol, aceton, metanol (metylalkohol) eller dylikt, och ej hänförliga till nr 215: 2; ävensom metylacetat, butylacetat och adronolacetat (cyklohexanolacetat), med eller utan tillsats, som nyss nämnts	N	75: —
215: 2	Etyllaktat (mjölksyreetyler) butyllaktat, dimetylfthalat, dietylfthalat, dibutyl- och diisobutylylfthalat, glykolsyreetyler, metylglykol, (glykolmonometyleter), etylglykol, butylglykol, metylglykolacetat, etylglykolacetat, glykolmonoacetat och glykoldiacetat, med eller utan tillsats, som nämnts i nr 215: 1	N	30: —
	Lacker och lackfärger, fasta eller flytande, samt fernissor, ej hänförliga till nr 252:		
253	sprithaltiga, andra än cellulosalacker	T; ävensom icke drickbara spritblandningar, ej särskilt nämnda, samt sprithaltiga putsmedel för läderarbeten	N 40: —
	andra slag:		
254: 1	asfaltlack	— — — — —	
254: 2	cellulosalacker	T	75: —
254: 3	andra	T	30: —

Stockholm den 23 januari 1935.

Nils Wohlin.

V. Tham.

Alfred Andersson.